

Bijlage 4. Tijdlijn voortraject initiatiefwetsvoorstel

- 2015: Minister Schippers heeft naar aanleiding van vragen in de media toegezegd te onderzoeken of kinderdagverblijven en scholen verplicht kunnen worden hun vaccinatiegraad¹ bekend te maken.
- 2017: De verkenning naar een meldplicht vaccinatiegraad kinderdagverblijven verstuurd naar de TK.
Uitkomst: Ook als alle kinderen het Rijksvaccinatieprogramma volgen blijft er kans op besmetting, meldplicht biedt weinig handelingsperspectief voor ouders, geen draagvlak in de kinderopvang en het basisonderwijs, ook niet bij de belangenorganisaties voor ouders, mogelijk ongerechtvaardigd onderscheid op grond van godsdienst dan wel levensovertuiging wanneer er een wettelijke basis gecreëerd niet-gevaccineerde kinderen te kunnen weigeren (disproportioneel). Wel ruimte om de huidige vrijwillige registratie van kinderdagverblijven te verbeteren.
- 2017: RIVM brengt verslag uit over de vaccinatiegraad over 2016 en meldt dat de norm van 95 procent van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), die nodig is om mazelen uit te bannen, in Nederland ook bij de eerste BMR-vaccinatie niet wordt meer gehaald.
- 2018: RIVM brengt verslag uit over de vaccinatiegraad over 2017 en meldt dat de vaccinatiegraad nog steeds hoog is, maar de laatste jaren licht daalt.
- 2018: De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) kondigt aan samen met de staatssecretaris Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) een onderzoek in te stellen naar mogelijke oplossingsrichtingen om de zorgen te doen afnemen over de veiligheid van de kinderopvang in relatie tot de dalende vaccinatiegraad.
Daartoe is in december 2018 een onafhankelijke 'Commissie kinderopvang en vaccinatie' ingesteld.
- 2018: Voorstel van wet van Raemakers en Van Meenen (hierna: initiatiefnemers) tot wijziging van de Wet kinderopvang teneinde te bevorderen dat ouders kunnen kiezen tussen kindercentra die wel of niet kinderen toelaten die niet deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma (**zie bijlage 7 voor de laatste versie van het voorstel en bijlage 8 voor de memorie van toelichting**)
- 2019, maart: advies van de Afdeling advisering van de Raad van State en de reactie van de initiatiefnemer aangeboden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (**bijlage 9**)
- 2019, juni: Initiatiefnemers reageren op de schriftelijke vragen in het verslag van de vaste commissie voor SZW van de Tweede Kamer. Tevens wijzigen zij het wetsvoorstel.
Met name om aan te geven dat wanneer het voorstel indirect onderscheid op grond van godsdienst of levensovertuiging met zich meebrengt dat gerechtvaardigd is in de zin van artikel 2, eerste lid, van de Algemene wet gelijke behandeling. Dat impliceert dat de wetgever ervan uitgaat dat sprake is van een legitiem doel en van een middel voor het bereiken daarvan dat passend en noodzakelijk is. (bijlage 10)
- 2019, juni: RIVM brengt verslag uit over de vaccinatiegraad over 2018 en meldt dat de daling in de vaccinatiegraad is gestabiliseerd.
- 2019, juli: De Commissie kinderopvang en vaccinatie brengt haar advies *Prikken voor elkaar* uit.
In dit advies staan een aantal handelingsperspectieven. In een rood scenario, waarbij de vaccinatiegraad voor mazelen is gedaald tot op of onder een door de overheid vastgestelde kritieke (onder)grens, vindt de commissie verdergaande maatregelen gepast en adviseert zij deelname aan het RVP als voorwaarde voor toegang tot de kinderopvang te stellen (voorwaardelijke toegang tot de kinderopvang). De optie waarbij kinderopvangorganisaties een wettelijke grondslag krijgen om kinderen (en personeelsleden) die niet deelnemen aan het RVP te weigeren, heeft de commissie beoordeeld als onwenselijk.

¹ Het aandeel zuigelingen, kleuters en schoolkinderen dat de vaccinaties uit het RVP krijgt

- 2019, oktober: Kabinetsreactie op advies *Prikken voor elkaar* van de commissie kinderopvang. *In de kabinetsreactie op 'Prikken voor elkaar' is ten aanzien van 'Voorwaardelijke toegang tot de kinderopvang' aangegeven dat het kabinet positief tegenover het advies van de commissie staat en zich buigt over de verdere uitwerking hiervan. Bij deze uitwerking komen diverse complexe vraagstukken aan de orde. (bijlage 26)*
- 2019, oktober: plenaire behandeling initiatiefwetsvoorstel door de Tweede Kamer **(bijlage 24)**
- 2020, februari: voortzetting plenaire behandeling initiatiefwetsvoorstel door de Tweede Kamer. *Initiatiefwetsvoorstel wordt aangenomen door de Tweede Kamer. (bijlage 25)*
- 2020, februari: initiatiefnemers dienen een tweede nota van wijziging in. *Initiatiefwetsvoorstel wordt gewijzigd m.b.t. evaluatie na 2 jaar en een uitzondering voor wanneer vaccineren om medische redenen niet kan. (bijlage 11)*
- 2020, juni: RIVM brengt verslag uit over de vaccinatiegraad over 2019 en meldt dat de landelijke vaccinatiegraad voor het eerst sinds vijf jaar licht is toegenomen. *De vaccinatiegraad van BMR (bof, mazelen en rode hond) is gestegen met respectievelijk 0,7 procentpunt (naar 93,6%)*
- 2020, juni: de afdeling advisering van de Raad van State reageert op verzoek van de Eerste Kamer op de eerste wijziging die regelt dat het maken van indirect onderscheid op grond van godsdienst of levensovertuiging gerechtvaardigd is in de zin van de Algemene wet gelijke behandeling. *De Afdeling advisering merkt onder meer op dat de wetgever terughoudend dient te zijn bij het maken van zulke uitzonderingen, en dat de belangenafweging en daarop gebaseerde rechtvaardiging voor indirect onderscheid tot nu toe niet gegeven is en dat transparantie op zichzelf nog niet een voldoende rechtvaardiging voor een weigeringsbeleid vormt. (bijlage 12)*
- 2020, juli: Initiatiefnemers reageren op voorlichting van de Raad van State. *Ze geven aan dat zij de bescherming van de rechten en vrijheden van ouders en van hun kinderen naar voren brengen als het legitieme doel dat vereist is voor een objectieve rechtvaardiging van indirect onderscheid. Zij geven daarbij wel aan dat bij de indiening en de behandeling van het wetsvoorstel ook gezondheidsoverwegingen een belangrijke rol gespeeld hebben en dat zij er 'geen enkele moeite mee' hebben 'om zich voor de rechtvaardiging van het indirect onderscheid, die voor het wetsvoorstel is vereist, mede te baseren op de bescherming van de volksgezondheid'. (bijlage 13)*
- 2020, oktober: voorlopig verslag van de vaste commissie voor SZW en voor VWS van de Eerste Kamer met vragen en opmerkingen bij het wetsvoorstel **(bijlage 14)**
- 2020, november: initiatiefnemers reageren op de in het voorlopig verslag gestelde vragen. *Hierbij wordt door de initiatiefnemers o.a. ingegaan de samenhang met COVID-19. (bijlage 15)*
- 2020, november: staatssecretaris van SZW en VWS reageren op de in het voorlopig verslag gestelde vragen. *Hierbij wordt door de staatssecretarissen o.a. ingegaan de samenhang met COVID-19, waaronder de gevraagde vergelijking met tijdelijke wet notificatieapplicatie COVID-19. Op verzoek van de EK wordt een eerder gevraagde voorlichting aan de Raad van State inzake het traject 'voorwaardelijke toegang tot de kinderopvang' als bijlage meegestuurd bij de beantwoording van de EK-vragen. (zie bijlage 16 voor de reactie op de in het voorlopig verslag gestelde vragen en bijlage 17 voor de voorlichting van de Raad van State)*
- 2021, januari: nader voorlopig verslag van de vaste commissie voor SZW en voor VWS van de Eerste Kamer met vragen en opmerkingen bij het wetsvoorstel **(bijlage 18)**
- 2021, februari: initiatiefnemers reageren op de in het nader voorlopig verslag gestelde vragen **(bijlage 19)**
- 2021, maart: staatssecretaris van SZW en VWS reageren op de in het nader voorlopig verslag gestelde vragen **(bijlage 20)**

- 2021, maart: de vaste commissie voor SZW en voor VWS van de Eerste Kamer vraagt het College voor de Rechten van de Mens om een standpunt ten aanzien van een – al dan niet – aan dat College toekomende bevoegdheid.
De commissie constateerde dat de positie van initiatiefnemers afwijkt van de positie die de regering inneemt ten aanzien van de (na inwerkingtreding) resterende bevoegdheid voor het College om in een concreet geval een belangenafweging te maken of sprake is van onderscheid in de zin van de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb).
- 2021, maart: De vaccinatie tegen COVID-19 maakt onderdeel uit van het RVP (met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021)
- 2021, april: het College voor de Rechten van de Mens geeft aan dat zij in het geval dat het voorliggende wetsvoorstel inwerking zou treden, in een concreet geval een belangenafweging kan maken of sprake is van discriminerend onderscheid in de zin van de Awgb **(bijlage 21)**
- 2021, juni: Initiatiefnemers verzoeken om uitstel van de plenaire behandeling in de EK in afwachting van een door de initiatiefnemers gevraagd RIVM-rapport over clusterrisico's.
- 2021, juni: Gezondheidsraadadvies over vaccinatie van adolescenten (12 tot en met 17 jaar) tegen COVID-19.
De commissie vindt het van belang dat alle vormen van drang vermeden worden.
- 2021, juli: RIVM brengt verslag uit over de vaccinatiegraad over 2020 en meldt dat de vaccinatiegraad die in 2021 is berekend, voor de meeste vaccinaties opnieuw is gestegen.
De vaccinatiegraad van BMR (bof, mazelen en rode hond) bleef gelijk: 93,6%
- 2021, oktober: RIVM reageert op de door de initiatiefnemers gestelde vragen over clusterrisico's.
Volgens het RIVM wordt het risico op infectie bij kinderen niet direct beïnvloed door de toegangsbeperking van kinderopvangcentra. (zie bijlage 22 voor brief RIVM en bijlage 23 voor de reactie van de initiatiefnemers hierop)
- 2021, november: Aanbieding van het voorstel van wet tot wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met uitbreiding van de tijdelijke regels om de inzet van coronatoegangsbewijzen te verbreden naar personen die arbeid verrichten en bezoekers (Tijdelijke wet verbreding inzet coronatoegangsbewijzen).
- 2021, december: Gezondheidsraadadvies over vaccinatie van 5- tot en met 11-jarigen tegen COVID-19.
De commissie vindt het van belang dat alle vormen van drang vermeden worden.